

Üniversite Spor Tesislerinin Yeterlilik Düzeylerinin Kullanıcılara Ait Değişkenlere Göre Araştırılması

Hatice ALATEPE¹, Oktay YİĞİT²

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0003-1900-1743>

²Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-3302-0345>

To cite this article/ Atf için:

Alatepe, H., ve Yiğit, O. (2024). Üniversite spor tesislerinin yeterlilik düzeylerinin kullanıcılara ait değişkenlere göre araştırılması. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 1-12.

Özet

Bu araştırmanın amacı üniversite spor tesislerinin yeterlilik düzeylerini belirlemek ve kullanıcılara ait değişkenlere göre karşılaştırmaktır. Araştırmanın örneklemini Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesislerini kullanan 278 birey oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan ölçek kullanılmıştır. İlk bölümde demografik bilgiler bulunurken, ikinci bölümde Şahin (2013) tarafından geliştirilen "Tesis Yeterliliği Ölçeği" yer almıştır. Verilerin analizinde demografik veriler için tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Karşılaştırmalı analizlerde veriler normal dağılım gösterdiği için ANOVA ve Independent Sample T testleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesisinin fiziksel ve teknik yeterliliğinin iyi düzeyde olduğu, yönetim ve organizasyonel yeterlilik ile toplam yeterlilik düzeylerinin orta derecede olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca fakülte değişkenine göre tesisin yeterlilik düzeyi algısında spor bilimleri fakültesi öğrencileri lehine istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Sınıf değişkenine göre 3.sınıf öğrencilerinin 1.sınıf öğrencilerine göre fiziksel ve teknik yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Haftalık ve günlük kullanım süresi değişkenlerine göre tesis yeterlilik düzeyi algılarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Spor tesisi, Yeterlilik, Spor tesis yeterliliği

Investigation of the Competency Levels of University Sports Facilities According To User Variables

Abstract

The aim of this research is to determine the adequacy levels University sports facilities and compare them according to user variables. The sample of the research consists of 278 individuals using Niğde Ömer Halisdemir University sports facilities. A scale consisting of two parts was used as a data collection tool in the research. While demographic information was included in the first section, the "Facility Adequacy Scale" developed by Şahin (2013) was included in the second section. Descriptive statistics for demographic data were used in the analysis of the data. Since the data showed normal distribution in comparative analyses, ANOVA and Independent Sample T facilities were used. As a result of the research, it was observed that the physical and technical competence of Niğde Ömer Halisdemir University sports facility was at a good level, and the management, organizational competence and total competence levels were moderate. In addition, it was determined that there was a statistically significant difference in favor of the students of the faculty of sports sciences in the perception of the adequacy level of the facility according to the faculty variable. According to the grade variable, it was determined that 3rd grade students had higher physical and technical competence perceptions than 1st grade students. It has been determined that there is no significant difference in perceptions of facility adequacy level according to weekly and daily usage time variables.

Keywords: Sports Facility, Qualification, Sports Facility Qualification

GİRİŞ

Spor tesislerinin sporun yayılmasında ve gelişmesinde önemli bir rolü vardır. Uluslararası sahnede başarı büyük oranda spor tesislerine bağlı olmakla birlikte, nicelik ve nitelik yeterliliği bakımından da yakından ilgilidir. Sporun yaygınlaşmasında spor tesislerinin önemi nezdinde belirli politikalar bulunmakta ve bu politikaların bu çerçevede değerlendirilmesi koşuluyla uygulanması beklenmektedir. Toplumun spora yönelik beklentileri, ihtiyaçları, eğilim ve tercihleri öncelikle araştırılması gereken hususlar olarak görülmelidir (Okan, 1994; Koç ve ark., 2021). Türkiye de bulunan VI. 5 yıllık kalkınma planında spor tesislerine şu şekilde yer verilmiştir; En küçük yerleşim yerinden ülke çapında bir olimpik tesisin inşasına kadar spor alanları ve tesislerinin planlanmasında nüfus ve onların ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. Ormanlardan, göllerden veya yerleşim yerlerine yakın alanlardan yararlanılarak spor tesisleri yapılabilir (DPT, 1990; Ayan, 2002). Bu beklentilerin karşılanması için ise spor faaliyetlerine kolay ulaşım sağlamamıza olanak tanıyan spor tesisleri önemli bir rol oynamaktadır. Bunun sebeplerinden biri yoğun yaşam koşulları sebebiyle zaman tasarrufuna ihtiyaç duyulan bu dönemde, spor tesislerine kolay ulaşmanın bireylere büyük avantaj sağladığını söylemek mümkün görülmektedir.

Spor tesisleri, bireysel ya da takım sporlarının yapılabilirdiği, antrenman veya spor müsabakalarının yapıldığı, kullanıcıların ve izleyicilerin ihtiyaçlarını karşılayan alanlardır (Ramazanoğlu ve Ramazanoğlu, 2000; Koç ve ark., 2021). Sporun yaygınlaşması ve toplumsal kabul görmesi, tüm bireylerin bir tür eğlenceye veya organizasyona katılmasına neden olmaktadır. Ülke genelindeki dengeli dağılım nedeniyle her yaşta vatandaşın alışlagelmiş rutinleri takip etmek yerine spora katılma olasılığı daha yüksektir. Spor sahaları ve tesislerinin inşasında araştırma ve planlamadan kaynaklanan çeşitli kullanımlardan faydalanılabilir (Şahin, 2013). Spor tesisleri, üretim faktörlerini müşterinin ihtiyaç ve gereksinimlerine göre düzenlemektedirler. Ayrıca spor tesisleri spor faaliyetlerini bir araya getirerek spor hizmeti veren işletmeler olarak belirtilmekte olup tesislerin hizmet odaklı bir işletme olarak kar elde etmekten daha fazlasını yapmaları onları diğer işletmelerden ayırmaktadır (Seraslan, 1998; Yiğit, 2023). Ancak hizmet kalitesi veya müşteri memnuniyeti düzeyinin belirlenmesi oldukça önemli bir faktör olduğu gibi ülkemizde özellikle spor hizmetleri sektörüyle ilgili sınırlı sayıda araştırma olduğu görülmektedir (Gürbüz ve ark., 2004; Akgül ve ark., 2009). Spor tesisleri genel olarak insanların sosyal yaşamlarını iyileştirmek için onlara farklı spor aktiviteleri sunan spor kurumları olarak tanımlanmaktadır. Spor tesisleri müşteri memnuniyeti ve kaliteli spor hizmetiyle sporu yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır (Ramazanoğlu ve Öcalan, 2005; Yiğit, 2023). Spor merkezlerinin kaliteli hizmet sunmaları ve tesis kullanıcılarının geri dönüşleri doğrultusunda tesislerin düzenlemeler yapmak için bu talimatlara uyması gerekmektedir. Bu merkezleri kullanan bireylerin, hizmet veren tesisleri değerlendirmeleri ve geri dönüş sağlamaları bu bağlamda önemlidir. Hizmet sağlayıcıları kullanıcıların görüş ve düşüncelerine önem vermektedirler (Güçlü, 1998; Çakmak ve Akcan, 2024).

Spor faaliyetlerine ev sahipliği yapan spor tesisleri, spor hizmet sunumunun önemli bir parçasıdır. Spor tesisleri tüm spor faaliyetleri için spor federasyonlarının belirlediği normlara uygun olarak yapılmalıdır (Gürsoy, 1999; Kızar, 2018).

Spor tesisi inşası sırasında yapılan politikalar dünyanın hızlı gelişimine ayak uyduramamaktadır. Sporda gelişmiş ülkeler, spor tesislerinin yapımına büyük önem vermektedirler hatta sporu bir bilim olarak görmekte, spor mimarlığı ve mühendislik hizmetlerini de spor bilimlerinin dalları olarak görmektedirler. Ülkemizde Cumhuriyet döneminde tesis inşaatları yapılmış olup, Spor-Toto gelirlerinden elde edilen mali kaynaklarla başlangıçta oldukça yetersiz olan tesis inşaatlarının 1960 yılından sonra hız kazandığı görülmüştür (Demirci, 1986; Güçlü, 1998). Günümüzde devlet planlama komisyonu altıncı beş yıllık kalkınma planında mevcut spor tesislerinin tam kapsama gücüyle yarar sağlayacak şekilde değerlendirilmesinin ve düzenlenmesinin yapılacağını bildirmektedir (Hacıcaferoğlu ve ark. 2011; Şahin, 2013). Spor eğitiminin önemi göz ardı edilemez. Sporun büyümesi ve gelişmesi, eğitim programlarına ve iyi gelişmiş, bilimsel temele sahip yeni spor tesislerinin kurulmasına bağlıdır (Nacar, 2019). Bir ülkede sporun gelişmiş ve popüler olup olmadığını ya da sporun gelişmeye devam edip sürdürülebilir olduğunu anlamak, spor ortamının yaratılıp yaratılmadığına, tesislerin ve sporcu sayısının yeterli olup olmamasına bağlıdır. Hepimizin bildiği gibi spor ortamı; spor mekânları ve tesisleri, spor araç ve gereçleri, spor antrenörleri ve yöneticileri, spor organizasyonları gibi alanlardan oluşur. Bu unsurlardan bir veya birkaçının eksikliği ya da olmaması durumunda ülkenin spor endüstrisinin sağlıklı olduğu söylenemez (Salman, 1992; Güçlü, 1998). Ancak spor tesislerinin sayısının artırılması, fiziki yapının iyileştirilmesi spor katılımının artması ve sporun gelişmesi için yeterli değildir. Spor programlarının ve sağlanan personelin sınırlı sayıda olmasının yanı sıra kalitesi de etkilidir. Diğer unsurların yanında sistem büyük ölçüde spor hizmeti verecek iyi eğitilmiş kişilere dayanmaktadır (Taşmekteplioğlu ve ark., 2009). Spor tesisleri fiziksel egzersizin ve sağlıklı bir neslin gelişmesinin temel araçlarıdır. Bu tesisler, beden ve ruh sağlığını geliştirmek, amatör sporcuların uluslararası düzeyde başarıya ulaşmasını sağlamak, her yaşta insanı seyirci statüsünden kurtarmak ve aktif spor yapmalarını sağlayarak sporu günlük aktivitelerine entegre etmek amacıyla kurulmuştur (DPT, 1994; Güçlü, 1998).

Yeterlilik; bireyin nasıl düşündüğünü, hissettiğini, kendini nasıl motive ettiğini ve davranışlarını belirlemektir. Yeterlilik; biliş, motivasyon, duygu ve seçim süreci olarak dört temel süreçten oluşmaktadır. Bu süreçler algısal yeteneklerde çok önemli rol oynar. Bir davranışın oluşmasını önleyebilir veya bu davranışın oluşmasına teşvik edebilir. Başka bir tanımda yeterlilik, kişilerin belirli bir fonksiyonu yapabilme gücüne inandığı bir duygudur (Bandura, 1994; Ünlü ve ark., 2008). Yeterlilik kavramı, bir hizmetin veya fonksiyonun keskin bir biçimde yerine getirilebilmesi için sahip olunan davranış olarak tanımlanmaktadır. Görevleri gerçekleştirme ve görevlerin getirdiği gereksinimleri uygulamak için ihtiyaç duyulan bilgi, beceri ve yetenekleri tanımlayan bir kavramdır (Şahin, 2004; Ünlü ve ark., 2008).

Spor tesislerinin nicel ve nitel bakımdan yeterliliği ulusal ve uluslararası alanlarda başarıyı belirleyen en önemli etkenlerden biridir. Son yıllarda sporda söz hakkına sahip olan ülkelerde, spor tesislerine verilen önemin arttığı ve tesis sorunlarının büyük oranda çözüldüğü görülmektedir (İşler, 2001; Koç ve ark., 2021).

Hızla gelişen, sürekli değişen teknolojinin ve fiziksel aktivitelerin günümüzde öneminin arttığı sporcuların ve spor eğitimcilerinin yetiştiği, sporun üretilirken geliştiği Beden Eğitimi Spor Yüksekokullarının ve Spor Fakültelerinin spor tesislerini, spor gelişiminden ayrı

düşünmek olanaksızdır (Nacar, 2011; Koç ve ark.; 2021). Bu nedenle bu araştırmada Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi içerisinde bulunan spor tesislerinin kullanıcılar açısından çeşitli değişkenlere göre yeterlilik düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma üniversitelerdeki spor tesislerinin yeterlilik düzeyini ortaya koyarak, farklı değişkenler açısından karşılaştırması nedeniyle uygulama alanına katkı sağlayacaktır. Literatürel açıdan da bu alanda ilişkilendirilmemiş farklı değişkenler kullanması nedeniyle önemli olacaktır. Spor tesis yeterliliğinin kullanıcıların görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi, tesisimizin mevcut eksikliklerinin tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi bakımından önemlidir.

Araştırmanın Hipotezleri

- H₁. Üniversite spor tesislerinin yeterlilik düzeyi iyi seviyededir.
- H₂. Üniversite spor tesislerini kullanan öğrencilerin tesislerin yeterlilik düzeyleri değerlendirmelerinde fakülte değişkeni açısından farklılık vardır.
- H₃. Üniversite spor tesislerini kullanan öğrencilerin tesislerin yeterlilik düzeyleri değerlendirmelerinde sınıf değişkeni açısından farklılık vardır.
- H₄. Üniversite spor tesislerini kullanan öğrencilerin tesislerin yeterlilik düzeyleri değerlendirmelerinde günlük kullanım süresi değişkeni açısından farklılık vardır.
- H₅. Üniversite spor tesislerini kullanan öğrencilerin tesislerin yeterlilik düzeyleri değerlendirmelerinde haftalık kullanım süresi değişkeni açısından farklılık vardır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın modeli nicel araştırma desenlerinden tarama ve nedensel karşılaştırma yöntemleridir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde bulunan spor tesislerini kullanan 1000 üye oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu evrenden basit seçkisiz yöntemle seçilmiş olan 116 Kadın ve 162 Erkek toplam 278 üye oluşturmaktadır. Roasoft (2024) örnekleme hesaplama motoruna göre 0,05 hata payı ile bu evreni temsil edecek olan örneklem hacminin en az 278 birey olması gerektiği görülmüştür. Basit rastgele örnekleme, birimleri rastgele seçme ve bunları her örnek birim için eşit seçim olasılığıyla dağıtma işlemidir. Eğer her örneklem birimine eşit seçim olasılığı verirsek, uzaydaki her örneğin olasılığı eşit derecede seçilmiş olur (Çingı, 1994).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak 2 bölümden oluşan ölçek kullanılacaktır. İlk bölümde demografik veriler yer alırken, ikinci bölümde Şahin (2013) tarafından geliştirilen spor tesislerinde yeterlilik durumlarının envanteri kullanılacaktır.

"Tesis Yeterliliği Ölçeği" 27 madde ve iki alt boyuttan oluşan, 5 li likert (Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum) yapısında olan bir ölçektir. Ölçeğin alt boyutları "Fiziki ve Teknik Yeterlik" ve "Yönetimsel ve Organizasyonel Yeterlilik" şeklinde isimlendirilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri

0,96 olduğu için uygulanabilir olduğu tespit edilmiştir. Tesis yeterliliğinin ölçülmesinde kullanılan ölçeğin puanlanmasında ve değerlendirilmesinde aşağıdaki kriterler kullanılmıştır.

Seçenekler	Puanlar	Puan aralığı	Ölçek değerlendirme
Hiç katılmıyorum	1	1,00 - 1,79	Çok düşük
	2	1,80 - 2,59	Düşük
	3	2,60 - 3,39	Orta
	4	3,40 - 4,19	Yüksek
Tamamen katılıyorum	5	4,20 - 5,00	Çok yüksek

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde SPSS 24 programı kullanılmıştır. Demografik verilerin analizinde ve tesislerin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesinde tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Skewness ve Kurtosis değerleri +1,5 ile - 1,5 arasında olduğu gözlemlendiğinden verilerin normal dağılım gösterdiğine karar verilmiştir. Bu nedenle karşılaştırmalı analizlerde ANOVA ve Independent Sample T testlerinden faydalanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmaya katılan Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesisini kullanan sporcuların demografik değişkenlere göre dağılımları

		f	%
Cinsiyet	Erkek	166	59,7
	Kadın	112	40,3
	Toplam	278	100,0
Yaş	18 yaş ve altı	16	5,8
	18-21 yaş	111	39,9
	22-24 yaş	121	43,5
	25 yaş ve üstü	30	10,8
	Toplam	278	100,0
Sınıf	1.Sınıf	38	13,7
	2.Sınıf	73	26,3
	3.Sınıf	79	28,4
	4.Sınıf	88	31,7
	Toplam	278	100,0
Tesislerin günlük kullanım süresi	1 saat ve altı	92	33,1
	2-3 saat	97	34,9
	4-5 saat	72	25,9
	5 saat ve üstü	17	6,1
	Toplam	278	100,0
Tesisleri haftalık kullanım süresi	3 gün ve altı	194	69,8
	4 gün ve üstü	84	30,2
	Toplam	278	100,0
Spor bilimleri fakültesi öğrencisi olma durumu	Spor bilimleri fakültesi	129	46,5

Diğer fakülteler	149	53,6
Toplam	278	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi spor tesisini kullanan bireylerin demografik özellikleri incelendiğinde, cinsiyet değişkenine göre %59,7 (n=166)'sinin erkek %40,3 (n=112)'nün kadın olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar yaş değişkenine göre incelendiğinde %5,8 (n=16)'nin 18 yaş ve altı, %39,6 (n=111)'sının 18-21 yaş arası, %43,5 (n=121)'nin 22-24 yaş arası, %10,6 (n=30)'sının 25 yaş ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Sınıf değişkenine göre, %13,7 (n=38)'sinin 1. Sınıf, %26,3 (n=73)'nün 2. Sınıf, %28,4 (n=79)'nün 3. Sınıf, %31,7 (n=88)'sinin 4. Sınıf olduğu tespit edilmiştir. Tesisleri günlük kullanım süresi değişkenine göre, %33,1 (n=92)'nin 1 saat ve altı, %34,9 (n=97)'nin 2-3 saat arası, %25,9 (n=72)'nin 4-5 saat arası, %6,1 (n=17)'nin 5 saat ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Tesisleri haftalık kullanım süresine göre, %69,8 (n=194)'nin 3 gün ve altı, %30,2 (n=84)'sinin 4 gün ve üstü olduğu tespit edilmiştir. Spor bilimleri fakültesi öğrencisi olma durumuna göre, %46,4 (n=129)'nün spor bilimleri fakültesi öğrencisi, %53,6 (n=149)'sının diğer fakülte öğrencileri olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan tesis kullanıcılarının tesis yeterlilik düzeyinin tanımlayıcı istatistikleri

	n	Minimum	Maximum	$\bar{x}$	ss
Fiziksel ve teknik yeterlilik	278	1,00	5,00	3,43	0,79
Yönetim ve organizasyonel yeterlilik	278	1,00	5,00	3,28	0,78
Toplam yeterlilik düzeyi	278	1,00	5,00	3,36	0,74

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan kullanıcıların tesis yeterlilik düzeyi ölçeğinden aldığı puanların ortalamaları sırasıyla toplam yeterlilik düzeyi $\bar{x} = 3,36 \pm 0,74$, fiziksel ve teknik yeterlilik $\bar{x} = 3,43 \pm 0,79$, yönetim ve organizasyonel yeterlilik $\bar{x} = 3,28 \pm 0,78$ şeklindedir.

Tablo 3. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesis yeterlilik düzeyinin değerlendirilmesinin fakülte değişkenine göre karşılaştırılması (Independent Sample T Testi)

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Fakülte	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p
Fiziksel ve teknik yeterlilik	Spor bilimleri fakültesi	129	3,49	0,69	1,18	276	0,00
	Diğer fakülteler	149	3,38	0,88			
Yönetim ve organizasyonel yeterlilik	Spor bilimleri fakültesi	129	3,33	0,67	1,02	276	0,01
	Diğer fakülteler	149	3,23	0,87			
Toplam yeterlilik	Spor bilimleri fakültesi	129	3,42	0,62	1,18	276	0,00
	Diğer fakülteler	149	3,31	0,82			

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılanların spor tesis yeterlilik düzeyi algılarının spor bilimleri fakültesi öğrencisi olma değişkenine göre toplam tesis yeterlilik puanı ve bütün alt boyutlarda spor bilimleri fakültesi öğrencisi olanlar lehine istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma ($p < 0,05$) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesisi yeterlilik düzeyinin değerlendirilmesinin tesisleri haftalık kullanım süresi değişkenine göre karşılaştırılması (Independent Sample T Testi)

Ölçek Alt Boyutları ve Toplam Puan	Haftalık kullanım süresi	n	$\bar{x}$	ss	t	sd	p
Fiziksel ve teknik yeterlilik	3 gün ve altı	194	3,41	0,83	1,18	276	0,05
	4 gün ve üstü	84	3,48	0,70			
Yönetim ve organizasyonel yeterlilik	3 gün ve altı	194	3,26	0,83	1,02	276	0,13
	4 gün ve üstü	84	3,32	0,67			
Toplam yeterlilik	3 gün ve altı	194	3,34	0,79	1,18	276	0,08
	4 gün ve üstü	84	3,41	0,62			

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılanların spor tesisi yeterlilik düzeyi ve alt boyutları algılarında tesisleri haftalık kullanım süresi değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma ($p<0,05$) olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesisi yeterlilik düzeyinin değerlendirilmesinin sınıf değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

	Sınıf	n	$\bar{x}$	ss	F	df	p	Tukey
Fiziksel ve teknik yeterlilik	1. sınıf	38	3,20	1,02	3,17	3	0,02	c>a
	2. sınıf	73	3,50	0,73				
	3. sınıf	79	3,61	0,64				
	4. sınıf	88	3,32	0,83				
	Toplam	278	3,43	0,79				
Yönetim ve organizasyonel yeterlilik	1. sınıf	38	3,18	1,09	1,13	3	0,33	
	2. sınıf	73	3,28	0,69				
	3. sınıf	79	3,40	0,64				
	4. sınıf	88	3,21	0,82				
	Toplam	278	3,28	0,78				
Toplam yeterlilik	1. sınıf	38	3,19	1,03	2,39	3	0,06	
	2. sınıf	73	3,40	0,65				
	3. sınıf	79	3,52	0,59				
	4. sınıf	88	3,27	0,76				
	Toplam	278	3,36	0,74				

Tablo 5 incelendiğinde araştırmaya katılanların spor tesisi yeterlilik düzeyi algılarının sınıf değişkenine göre karşılaştırılmalı analizlerinde, Toplam tesis yeterlilik puanı ve Yönetim ve organizasyonel yeterlilik puanında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma ($p<0,05$) olmadığı tespit edilmiştir. Fiziksel ve teknik yeterlilik puanında ise istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma ($p<0,05$) olduğu tespit edilmiştir. Yapılan Tukey testi sonucunda 3. sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine göre fiziksel ve Teknik yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 6. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesisi yeterlilik düzeyinin değerlendirilmesinin günlük kullanım değişkenine göre karşılaştırılması (ANOVA)

	Günlük Kullanım	n	$\bar{x}$	ss	F	df	p
Fiziksel ve teknik yeterlilik	1 saat ve altı	92	3,34	1,01	0,83	3	0,47
	2-3 saat	97	3,44	0,68			
	4-5 saat	72	3,51	0,65			
	5 saat ve üstü	17	3,57	0,64			
	Toplam	278	3,43	0,79			
Yönetim ve organizasyonel yeterlilik	1 saat ve altı	92	3,14	0,97	1,96	3	0,12
	2-3 saat	97	3,29	0,63			
	4-5 saat	72	3,36	0,63			
	5 saat ve üstü	17	3,57	0,95			
	Toplam	278	3,28	0,78			
Toplam yeterlilik	1 saat ve altı	92	3,34	0,94	1,43	3	0,23
	2-3 saat	97	3,44	0,61			
	4-5 saat	72	3,51	0,58			
	5 saat ve üstü	17	3,57	0,68			
	Toplam	278	3,43	0,74			

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılanların spor tesisi yeterlilik düzeyi algılarının tesisleri günlük kullanım değişkenine göre yapılan karşılaştırmalı analizlerde, Toplam tesis yeterlilik puanı ve bütün alt boyutlarda istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma ($p>0,05$) olmadığı tespit edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi içerisinde bulunan ve bu araştırmada yeterlilik düzeyi değerlendirilen spor tesisinin tanımlayıcı istatistiklerine bakıldığında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi spor tesislerinin fiziksel ve teknik yeterliliğinin iyi düzeyde olduğu, yönetim ve organizasyonel yeterlilik ile toplam yeterlilik düzeylerinin orta derecede olduğu gözlemlenmiştir. Bu sonuç Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi tesis yeterlilik düzeyinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Nacar ve Devecioğlu (2018) Yükseköğretim kurumlarına yönelik olarak yapmış oldukları çalışmada bu kurumların spor tesis yeterliliğinin düşük olduğunu tespit etmişlerdir. Nacar (2019) çalışmasında Elazığ ilindeki ilk ve orta öğretim düzeyindeki okulların spor tesis yeterlilik düzeylerinin düşük olduğunu gözlemlemiştir. Bu çalışmaların sonuçları bu çalışmadakilerden farklılık göstermektedir. Farklılığın örneklem grubundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın karşılaştırmalı analizlerine bakıldığında tesisin yeterlilik düzeylerinde toplam tesis yeterlilik puanı ve bütün alt boyutlarda fakülte değişkenine göre, spor bilimleri fakültesi öğrencisi olanlar lehine istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Akyıldız ve ark. (2024) tarafından yapılan çalışmada fakülte değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı gözlemlenmiştir. Abdullahi ve Wan Yusoff, (2018) yükseköğretim kurumlarında fiziksel tesis yeterliliğinin iyi olmasının fakülte kurum tercihlerinde önemli etkiye sahip olduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırmalar bizim çalışmamız ile benzerlik göstermemektedir. Farklılığın örneklem grubundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tesislerin haftalık kullanım süresi değişkenine göre toplam tesis yeterlilik düzeyi ve alt boyutlarında anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Çetin ve Demir (2021) tarafından yapılan çalışmada haftalık tesis kullanım süresi değişkenine göre tesis yeterlilik düzeyi ve alt boyutlarında tesisi 3 gün kullanan bireylerin diğer gruplardan daha fazla tesisi yeterli buldukları tespit edilmiştir. Bu çalışma bizim çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Barsbuğa (2013)' e göre de haftalık tesis kullanım süresine göre hizmet kalitesi algılarında anlamlı bir farklılık olmadığı gözlemlenmiştir. Yüzgenç ve Alay Özgül (2014) yerel yönetim spor tesislerinin tesis hizmet kalitesinde haftalık kullanım süresine göre anlamlı farklılık olmadığını tespit etmişlerdir. Bu çalışma bizim çalışmamızla kısmen benzerlik gösterirken farklılığın kullanılan değişken faktöründen kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sınıf değişkenine göre karşılaştırmalı analizlerde toplam tesis yeterlilik puanı ve yönetim ve organizasyonel yeterlilik puanında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı, fiziksel ve teknik yeterlilik puanında ise istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Yapılan Tukey testi sonucunda 3. Sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine göre fiziksel ve teknik yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Sapri ve ark. (2009) çalışmalarında her kademedeki üniversite öğrencilerinin eğitim tatmin düzeylerinin üniversite tesislerinin etkin yönetimi ve yeterliliği ile yüksek ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir.

Tesisleri günlük kullanım değişkenine göre yapılan karşılaştırmalı analizlerde toplam tesis yeterlilik puanı ve bütün alt boyutlarında istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı tespit edilmiştir. Eraslan (2014) devlet üniversitelerindeki rekreasyonel spor tesisleri kullanan öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmanın sonucunda, 1 saat ve üzeri tesisi kullanan bireylerin 1 saat ve altında kullanan bireylere göre hizmet kalitesi memnuniyet seviyesinin daha iyi olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmanın sonuçları bizim çalışmamızın sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Yiğit (2023) tarafından yapılan çalışmada ise rekreasyonel spor tesislerinde günlük geçirilen süre değişkenine göre hizmet kalitesi algılarında anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışma bizim çalışmamızla benzerlik göstermemektedir. Farklılığın örneklem ve değişkenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öneriler

- Üniversiteye yeni gelen 1.sınıf öğrencilerine tesis hakkında bilgilendirme veya tanıtım yapılmalı.
- Tesis yeterliliğinin değerlendirmesinin daha iyi sonuç vermesi için üniversitedeki spor tesislerinden öğrencilerin rahatça faydalanması sağlanmalıdır.
- Araştırma sonucunda spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin tesis yeterlilik düzeyi diğer bölümlere göre daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Diğer fakülte öğrencilerini yeterlilik algılarını değiştirecek öneri ve istekleri dinlenilmelidir.
- Araştırmanın daha geniş örneklem kitlesine yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Abdullahi, I. ve Wan Yusoff, W.Z. (2018). Fiziksel ve fiziksel olmayan tesislerin performansının yüksek kurumsal tesisler üzerindeki etkisi. *Tesis Yönetimi Dergisi*, 16(4), 374-386.
- Akgül, B. M., Sarol, H. ve Gürbüz, B. (2009). Rekreatif amaçlı hizmet veren spor işletmelerinin hizmet kalitesinin belirlenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(3), 33-39.
- Akyıldız, T., Kusan, M. ve Çankaya, S. (2024). Spor Yöneticilerinin Tesis Yeterliği ve Yer Bağlılığı Arasındaki İlişki. *Journal of Global Sport and Education Research*, 7(1), 26-36.
- Ayan, S. (2002). *Kırıkkale ilinde sporun yaygınlaştırılması için uygulanan spor tesis ve politikalarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Bandura, A. (1994). Self-efficacy. In V. S. Ramachandran (Ed.), *Encyclopedia of human behavior* (Vol. 4, pp. 71-81). New York: Academic Press.
- Barsbuğa, Y. (2013). *Yerel yönetim birimlerinden belediyelerin sportif hizmet kalitesinin ölçülmesi (Konya Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F., (2021). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Çakmak, M. A., ve Akcan, F. (2024). Examination of service quality perceptions of multi-purpose sports facility users. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 10(4).
- Çetin, A. ve Demir, A. (2021). Rekreatif spor tesisleri üyelerinin algılanan hizmet kalitesi düzeylerinin incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(33), 425-446.
- Çıngı, H. (1994). *Örnekleme kuramı* (ikinci baskı). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Demirci, N. (1986) *Sporla yönetim teşkilatlanma ve organizasyon*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- DPT. (1994). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı (1990-1994)*. Ankara: Başbakanlık Yayın ve Tescil dairesi Başkanlığı Yayın ve Basım Şube Müdürlüğü.
- DPT. (1990). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı özel ihtisas komisyonu raporu*. Ankara: D.P.T Yayınları.
- Eraslan, A. (2014). *Üniversite yerleşkelerindeki rekreatif spor merkezlerinde hizmet kalitesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Güçlü, M. (1998). Spor tesislerinin işletmesi Ankara Özel Yükseliş Koleji spor. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(4).
- Gürbüz, B., Koçak, S. ve Lam T. O E. (2004). Comparisons of members' expectations and perceptions of service quality in health-fitness clubs with respect to demographic variables. *10* ICHPER-SD Europea Congress & The TSSA 8, International Sport Sciences Congress Abstract Book*, Antalya, Turkey.
- Gürsoy Ö. (1999). *Spor tesisleri ve işletmeciliği*. Niğde: Kader Matbaacılık.

- Hacıcaferoğlu, S. Gündoğdu, C. ve Hacıcaferoğlu, B. (2011). Üniversite öğrencilerinin spor tesislerine ve organizasyonlarına karşı düşüncelerinin değerlendirilmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 43-44.
- Koç, H., Aslan, B. ve Ertutar, M. Ö. (2021). Akademisyen görüşlerine göre üniversite spor tesis yeterlilik düzeylerinin incelenmesi (Doğu Anadolu bölgesi örneği). *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 107-115.
- Ünlü, H., Sünbül, A. M. ve Aydos, L. (2008). Beden eğitimi öğretmenleri yeterlilik ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 23-33.
- İşler, H. (2001). *Beden eğitimi ve spor el bilgileri kitabı* (1. Baskı). Niğde: Lazer Ofset Matbaa.
- Kızar, O. (2018). *Türkiye'deki spor tesislerinin engelliler için yeterlilik düzeylerinin kullanıcılar açısından araştırılması*. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Nacar, E. (2011). *Türk spor eğitiminde spor tesislerinin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Nacar, E. (2019). Elazığ il merkezinde ilk ve ortaöğretim okullarındaki spor tesislerinin nicelik ve nitelik açısından araştırılması. *Sportif Bakış: Spor Ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 55-63.
- Nacar, E. ve Devocioğlu, S. (2018). Türk spor eğitiminde spor tesislerinin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(83), 80-95.
- Okan İ. (1994). *Sporun Yaygınlaştırılması Açısından Spor Tesisleri Politikası*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ramazanoğlu, F., Ramazanoğlu, N. (2000). Spor tesislerinin planlandırılması ve işletmesi. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 2-7.
- Ramazanoğlu, F., ve Öcalan, M. (2005). Spor işletmelerinde işletmecilik ve personel yönetimi anlayışı. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-36.
- Şahin, A. E. (2004). Öğretmen yeterliliklerinin belirlenmesi. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. 58. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi58/sahin.htm> (30.03.2008).
- Şahin, M. (2013). *Ülkemizde tenisçilerin sportif gelişim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik spor kulüpleri ve tesislerinin yeterlilik durumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Salman, M. (1992). Ülkemizde gençlik ve spor genel müdürlüğüne ait olan spor salonlarının kapasite ve dağılım yönünden değerlendirilmesi ve mevcut durumun tespiti. 2. *Ulusal Spor Sempozyum Bildirileri*, Ankara, Hacettepe Üniversitesi.
- Sapri, M., Kaka, A. ve Finch, E. (2009). Factors that influence student's level of satisfaction with regards to higher educational facilities services. *Malaysian Journal of Real Estate*, 4(1), 34-51.
- Serarslan, M. (1998). Spor işletmeciliği üzerine genel değerlendirmeler. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 93-105.
- Taşmektepligil, Y., Hazar, F., Ağaoğlu, S. A., Öğreten, N. ve Terzioğlu, E. A. (2009). Beden eğitimi ve spor alanı mezunlarının istihdam sorunları ve yeni iş olanakları. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 99-118.

- Yiğit, O. (2023). Katılama yönelik spor tesis işletmelerinde hizmet kalitesi ve müşteri tatmini arasındaki ilişkilerin araştırılması. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1-Cumhuriyet'in 100. Yılı Özel Sayısı), 405-419.
- Yiğit, O. (2023). Rekreatyonel spor tesislerinin hizmet kalitesinin q-sport 14 ölçeği ile ölçülmesi ve tesislerle ilgili değişkenlere göre karşılaştırması. *Fenerbahçe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 3-12.
- Yiğit, O. ve Yurtseven, E. (2021). Çok amaçlı rekreatyonel spor tesislerinde hizmet kalitesi ve alt boyut ilişkilerinin incelenmesi. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 91-103.
- Yüzgenç, A. A. ve Alay Özgül, S. (2014). Yerel yönetimlerin sunduğu spor hizmetlerinde hizmet kalitesi (gençlik merkezleri ve aile yaşam gençlik merkezleri örneği). *Spor Bilimleri Dergisi*, 25(2), 79-93.